

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америка ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном

Тел. „Свободи“: ВЕрген 4-0801 — Тел. У. Н. Союзу: ВЕрген 4-1016

THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS Elsewhere

ЗГІНУЛО П'ЯТА ТИСЯЧІ ЛЮДЕЙ В ЗЕМЛЕТРУСІ В ЕКВАДОРІ

Кіто, столиця республіки Еквадор, 7 серпня. — Дотеперішні звітні дані, які наспіли про землетрус в центральних околицях цієї країни з п'ятниці 5 серпня, вказують понад 4,600 погиблих і коло 10,000 покалічених. Неурядові вісті виявляють, що матеріальна шкода доходить до \$20,000,000. Чотири місцевості щезло з поверхні землі, а це: Гуано, Пелілео, Палате, Піліро. У самій Пелілео згинуло в п'ятницю 3,200 осіб на загальне число 3,500 населення, як це оприлюднює президент республіки, Гальо Ляесо. Територія, обнята землетрусом, обіймає півтори тисячі квадратних миль у підніжжя гір Андів. Населення цієї околиці, виносилось перед землетрусом 300,000 осіб. Президент видав прокламацію до населення й до сусідніх країн з проханням допомоги. З Зони Панамського Каналу наспіла допомога з тамошньої бази повітряних сил Злучених Держав. Прилетів літак з медичним виваром для покалічених.

СЕРЕД ЛІСОВОЇ ПОЖЕЖІ В МОНТАНІ ЗГІНУЛИ 13 ЛЮДЕЙ.

Гелена, у степі Монтана. — Урядовці Лісової Служби Злучених Держав звернулися з закликом до населення, щоб воно погасило лісові пожежі, які щали в північно-західних околицях. Це найбільша пожежа впродовж 40 років. Досі звідомлено про смерть 13 осіб у пожежі, серед них 12 спеціалістів, які фактично займалися гашенням пожежі з літаків. Вони зіскочили парашутами й згинули в вогні. Досі вогоріло 4,000 акрів лісу. Лісова Служба каже, що ще не видно кінця нещастю.

НАЦІОНАЛЬНА ГВАРДІЯ ПОВОРЮЄ ЛІСОВУ ПОЖЕЖУ В СТЕПІ НЬО ЙОРК.

Пайн Камп, Н. Й. — 500 членів Національної Гвардії бере участь разом з військовою пожежною сторожею в поборюванні лісової пожежі, яка вибухла в околиці військових резервацій. Пожежу спричинила спека, яка панує тут від довгого часу, як і в цілому краю. Небезпека грозить усім лісам в горах Адрондак.

ФОРД ВЗИМАЄ РОБІТНИКІВ ГОЛОСУВАТИ ПРОТИ СТРАЙКУ.

Дітройт. — Форд Мотор Компані почала кампанію проти страйку в її фабриках, до якого приготувалась юнія автомобільних робітників за спонукою голови, Волтера Рутера. Управа Форда помістила оголошення у місцевих щоденниках, під час яких промовці вголосують промови з аргументами проти страйку. У закликах говориться, що Форд хоче втримати усіх робітників при праці по теперішній ціні, а якщо прийшло до страйку, буде менше число робітників по вищій ціні. Він радить їти до голосування масово і не боятися юнійних урядників, які як кажеться не хочуть масового голосування. Рутер каже, що підприємство Форда перекучує фактично до двох третин своїх робітників. Юнія домагаться старшої пенсії по \$100 і забезпечення праці.

НАД СВІЖОЮ МОГИЛОЮ БЛ. П. МИКОЛИ МУРАШКА

ПОХОРОНИ ПОКІЙНОГО ГОЛОВНОГО ПРЕДСІДНИКА
У. Н. СОЮЗУ МАНІФЕСТАЦІЄЮ ЄДНОСТІ
АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ.

В суботу, дня 6-го серпня, американсько-українська громада відправила на вічний спочинок головного предсідника Українського Народного Союзу, заступника предсідника Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, бувшого голову Українського Конгресового Комітету, адміністратора „Свободи“ та видатного американсько-українського громадянина і діяча, бл. п. Миколу Мурашку, що помер наглою смертю на удар серця минулої середи, дня 3-го серпня. Похорони були дійсно маніфестацією єдності американських українців, до якої завжди та з великою енергією і зусиллям змагав Покійний.

Боже Провидіння...

В день смерті тіло Покійного було перевезене з дому його зятя і дочки, д-ра Йосифа і Марії Стеткевич в Нью-Бронкс, де він помер, до похоронного заведення Мирона Литвина в Ірвінгтон-Ньюарк, де черговею дня ввечері місцевий парох, Всч. Ігумен Краєвський, відправив Панахиду та виглобав хвалючому промову. Згадуючи про життя, чесноти, працю і заслуги Покійного, о. Краєвський пригадав, що в усіх починках, в самому житті і смерті людини є Боже Провидіння. Воно приводить людину на світ, воно дає їй виконати відповідні завдання і у відповідний час її знову збирає. На Панахиді, крім рідні Покійного та місцевих громадян, були привані теж поодинокі представники центральних і місцевих організацій та товариств.

Спільно пройдений шлях...

В п'ятницю, дня 5-го серпня, тілні останки покійного Миколи Мурашка були перевезені до похоронного заведення Івана Ковальчика в Джерзі Сіті, в безпосередньому віддаленні від головної канцелярії УНСОЮЗУ. Тут в год. 8-мй ввечері того ж дня місцевий парох, Всч. о. сов. В. Лотович, відправив Парастас. При цій нагоді головний кнасіер УНСОЮЗУ, Роман Слободян, промовив про спільно пройдений з Покійним шлях в Екзекутивному Комітеті Союзу та в інших громадських організаціях і товариствах. Згадуючи про працю та співпрацю з Покійним, бесідник офіційно попрощав його у вічну дорогу від Головного Уряду УНСОЮЗУ та від великої Союзової сім'ї, яку Покійний протягом 20 років очолював.

Протягом цілого дня продовжували надходити кондольні телеграми, листи і телефонічні вислови співчуття. З головних урядників УНСОЮЗУ в міждіє прибули: заступник головного предсідника Григорій Герман з Вілкіс Бер, Па., на якого тепер спадають обов'язки предсідника; заступниця головного предсідника, пні Мария Малевича з Пітсбургу, Па., головний контролер Володимир Гіряк з Торонта, Канада, головний радник Геновефа Зепко-Жеребняк з Акрон, Огайо, а чергового дня, дня похорону, приїхали: головний контролер Дмитро Калітула з МекАду, Па., та

Со Святими Упокою...

В церкві, після відправ біля домовини Покійного, відслу-

ПРИХАЛО ПОНАД 400 НОВИХ УКРАЇНСЬКИХ ІМІГРАНТІВ

Нью Йорк. — Упродовж суботи й неділі приїхало двома кораблями до ньюйоркської пристані понад 400 українських іммігрантів зі скитальщини в Європі. Через Злучений Американський Український Допомоговий Комітет приїхало в суботу близько півтори сотні, а в неділю близько дві сотні осіб. Крім того приїхали ще люди через католицький комітет та організацію Світових Церков. Цілі гори пакунків привезено разом з іммігрантами, а наладнання справ, злучених з розселенням і перевезенням пакунків переходять сили нечисленного персоналу З.У.А.Д.Комітету й Переселенного Осередку в Нью Йорку. Крім того приходять заміщення внаслідок відвернення значного числа іммігрантів від поселення на фармах і недостачі інших спонзорів на місце фармерів. Збоку громадянства відчувається недостача зрозуміння положення, а це ще більше ускладнює справу. На вівторок заповіжено один корабель до Нью Йорку, один до Востону.

Похід до церкви.

В суботу, дня 6-го серпня, вже на деякий час перед заповідником на год. 9-ту похоронном, в приміщенні головної канцелярії УНСОЮЗУ та редакції „Свободи“ зібрався численний представники, з жалем та сумом коментуючи цю велику і несподівану втрату, що й померла наша громада загинула, а наша організація зокрема, зі смертю Покійного Миколи Мурашка.

Після відслування Панахиди, яку відправив Всч. о. Краєвський, ігумен чину Редemptористів з Ньюарку, в сослуженні місцевих парохів, Всч. о. сов. В. Лотовича та Всч. о. Й. Шоловкі, біля погребового заведення Івана Ковальчика оформився похід, що відправляв тілні останки Покійного до місцевої української католицької церкви св. Петра і Павла. В поході, на чолі якого несено американський і Союзний прапори та за якими йшли дві автомашини з численними вінками і цвітами, зложеними на домовині Покійного, йшли: духовенство і хористи, головні урядники У. Н. Союзу, головні урядники У. Р. Союзу та „Провидіння“ і редактори „Свободи“, „Народної Воли“ і „Америки“, а далі представники центральних товариств і організацій, працівники головної канцелярії Укр. Народ. Союзу та видавництва „Свободи“. Зі своєю організаційним і американським прапорами йшла делегація Т-ва „Дністер“, найбільшого 361 відділу УНСОЮЗУ, якого Покійний був членом. Цю делегацію очолювали: голова Т-ва Микола Левкович, фінансовий секр. і гол. радник УНСОЮЗУ Петро Кучма, рек. секретар Степан Левко та калієр Іван Шахен. Далі йшла делегація інших товариств і організацій та поодинокі громадяни. За походом йшли караван з домовиною Покійного, за якою йшли члени родини. Похід на коротко зупинився, як караван з домовиною Покійного з'явився до будинку головної канцелярії УНСОЮЗУ, якому Покійний віддав 20 років свого життя і труду на найвищому становищі головного предсідника.

В останню дорогу... Після церковних відправ сформувалась велика процесія автомашин, супроводжували Покійного в останню дорогу на Розв Гілл Семетері біля Елізабет. Попереду йшли автомашини з вінками і цвітами, описія караван з домовиною Покійного, за якою йшли члени Родини та делегації і учасники. Останнього похоронного обряду на цвинтарі довершив Всч. о. Й. Шоловка.

Один з десятих.

Над свіжою могилою Покійного промовив головний редактор „Свободи“, д-р Лука Мишуга. Він говорив: За 55 років свого існування Український Народний Союз на 22-х конвенціях вибрав 10 осіб, яким доручив

(Продовження на стор. 3-й)

ПЕРША СЕСІЯ РАДИ ЕВРОПИ

ПЕРЕЛОВОМ ПОДІЯ В ІСТОРІЇ ЄВРОПЕЙСЬКИХ НАРОДІВ.

Страсбург, Франція, 8 серпня. — Сьогодні тут має початися перша сесія Ради Європи, що може стати переломовою подією в історії європейських народів і цілого світу. Дотеперішня підготовка цієї Ради ще далека від ідеальної, але вже й вона збуджує оптимізм надії серед нинішніх постійними війнами європейських країн і народів. Своєю участю в Раді Європи зголошували досі ще тільки деякі західно-європейські країни, але висловлюється переконання, що до неї приступлять теж інші народи, як тільки матимуть на це можливість. В своєму кінцевому результаті Рада Європи мала б довести до всебічної федерації європейських країн, створюючи своєрідні Злучені Держави Європи. Місто Страсбург, що його вибрано на першу столицю Європейської Ради, вже від кількох днів готується до цієї історичної події. Крім французьких прапорів, на всіх домах повісять теж прапори дев'ятиох учасників Ради, а над ними усіма домінує цілком новий прапор зелено-білий, що має стати символом об'єднаної Європи. Вже ввечері прибули до цього міста міністри закордонних справ Великої Британії — Ернест Бевин, Норвегії — Лянг, Швеції — Уддін та данський міністр Расмуссен. Міністри Франції — Шуман, Італії — Сфорца, та Бельгії — Спаак, мали прибути сьогодні вранці. Світова опінія з великою увагою слідкує за цим новим історичним розвитком.

ЗАХІД ЗАТРИВОЖЕННИЙ РОЗВИТКОМ В НІМЕЧ- ЧИНІ.

Гамбург, Німеччина, 8 серпня. — Західні союзники з тривогою приглядаються зв'язаному з виборчою кампанією до першого західно-німецького федерального парламенту розв'язанню подій в західних зонах. Деякі спостерігачі навіть стверджують, що контроль Німеччини починає вищуповуватися з рук переможців і країна виявляє загрозливий зворот до нацизму, що вже був причиною світової воєнної катастрофи. Насамперед виявляється, що німці тепер з кожним днем менше співпрацюють з окупаційними властями та з кожним днем вказують більше антагонізму і типово-німецько аrogанції.

НОВИЙ АВІАЦІЙНИЙ РЕ- КОРД В БРИТАНІЇ.

Лондон, 8 серпня. — Британці встановили новий авіаційний рекорд, як їх ракетовий літак Глостер Метеор перебув без перерви в повітрі 12 годин й три минути. Його треба було десять разів забезпечити газоліною в повітря, що зроблено під час лету з другого літака. Наповнювання літака відбулося під час лету 300 миль на годину і його названо „дуже задовільним“.

ЕКСПЕРИМЕНТИ НОВОЇ ЗБРОЇ В ФРАНЦІЇ.

Вернон, Франція, 8 серпня. — Це мале норманське місто, положене серед лісів, але рішальне для західно-європейської оборони, стало тепер центром великих досвідів з керованими зі землі стрільнями. Досвіди держаться у великій таємниці.

АМЕРИКАНСЬКІ ШЕФИ ШТАБІВ ВІДБУДУТЬ НА- РАДИ В АВСТРІЇ.

Відень, 8 серпня. — Після вичерпаних стратегічних нарад з високими військовими керівниками європейських партнерів Атлантичного пакту, шефи штабів збройних сил Злучених Держав, ген. Омар Н. Бредлі, адмірал Луїс Е. Деафелд та ген. Гойт С. Ванденберг, прибули на короткі відвідини до американської голубої квартири в Австрії. Австрійська поліція поробила відповідні заходи, щоб не допустити до демонстрації комуністів, які в своїй пресі нападують цих високих військових керівників, називаючи їх „підорожжючими підпалачами війни“. Австрійське населення прийняло ці відвідини з великим ентузіазмом. Шефи штабів, крім нарад з місцевими американськими головнокомандуючими, відбудуть розмови теж з австрійськими керівниками. Предметом цих нарад буде головне забезпечення Австрії перед можливим советським нападом після закінчення окупаційного статусу та відкликання західних окупаційних військ.

ОБ'ЄДНАНИЙ ФРОНТ ІТА- ЛІСЬКОГО РОБІТНИЦТВА ПРОТИ БОЛЬШЕВИЗМУ.

Рим, 8 серпня. — В Італії з успіхом продовжується акція за створення одного могутнього проти-комуністичного робітничого фронту. В тій цілі вже від деякого часу ведуться переговори про об'єднання всіх тих профспілок, які виступили з опанованої комуністами Генеральної Конфедерації Праці, головно між двома найбільшими проти-комуністичними профспілками, Вільною Італійською Конфедерацією Праці з християнсько-демократичним нахилом, та між республіканською Італійською Робітничою Федерацією.

КИТАЙСЬКИЙ ПРОТЕСТ ДО МОСКВИ.

Кантон, 8 серпня. — Китайський уряд вилася урядові гострий протест проти підписання недавно торговельного договору між Москвою і „теперішніми властями“ захопленої комуністами Манджурії. В протесті пригадується Москва її договірні зобов'язання з 1945 року, коли то Кремль за цілий ряд привілеїв в Манджурії зобов'язався визнавати там виключно авторитет націоналістичного уряду.

ЗМІНИ В БОЛГАРСЬКОМУ УРЯДІ.

Софія, 8 серпня. — Болгарський комуністичний уряд іменував нових міністрів закордонних і внутрішніх справ. Міністром закордонних справ іменовано Владимира Поптомова, дотеперішнього головного редактора органу комуністичної партії. Він на цьому пості зайняв місце Колярова, якого іменовано прем'єром на місце померлого недавно в Москві Георгія Дімітрова. Міністром внутрішніх справ іменовано Руселі Грістоцова.

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і Закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ІМІГРАНТИ Й БЕЗРОБІТТЯ

Не йдеться про працю для безробітних імігрантів, а про відповідь на питання, чи імігранти, які тепер приїждять зі скитальщини, стають причиною безробіття серед давніх американців.

Закон про Переміщені Особи з 1948 р., на підставі якого 205,000 імігрантів з європейської скитальщини мають бути допущені до Злучених Держав, вимагає від спонсорів гарантії, що імігранти не будуть суспільним тягаром та що вони не заберуть праці теперішнім робітникам. Цю справу видвигнуто знову з нагоди страйку робітників в Омага Стіл Воркс на знак протесту проти прийняття шости-тижневого імігранта з Югославії до праці тоді, коли давні американські робітники з беззатруднення. Управа підприємства боронилася тим, що новий робітник є фахівцем, за яким вона шукала вже від березня і аж тепер такого дістала.

Про безробіття в Злучених Державах пишеться беззастановно, бо це звичайне недомогання кожної промислової країни. Воно приходить з різних причин, над якими призадумуються урядові чинники і суспільні діячі. Так, наприклад, з кінця липня б. р. губернатор ньюйорського штату, Тамес Е. Дюї, установив стейтову комісію для дослідження розмірів і причин теперішнього безробіття. Хоч до цього штату прибуває найбільша кількість теперішніх імігрантів і тут осідає та дістає працю, стейтвий промисловий комісар, Едвард Корсі, заявив перед кількома тижнями, що ні один американський робітник не втратить праці з причини приїзду нових імігрантів. Комісар Корсі розглядає способи, як примістити нових імігрантів у ньюйорським штаті. Свого часу він оприлюднив заяву, що самий штат Нью Йорк може дати собі раду з новими імігрантами.

Наче на potwierдження того, урядові бюро праці оприлюднюють, що саме підчас теперішнього безробіття, коли то 200,000 осіб в самому штаті Нью Йорк побирали допомогу з фонду суспільного забезпечення випроводж дев'ять місяців, різні підприємства вказують, що їм не достає фахових робітників. Великі шоденники поміщують щодня цілі сторінки оголошень з пошукуванням за робітниками, а недільні видання таких газет реєструють тисячі вільних місць до праці.

Отже, чи справді нові імігранти можуть бути причиною безробіття?

Прилюдні й приватні вісті від імігрантів зі скитальщини, що поселилися у південних і південно-західних штатах стверджують, що вони працюють і проживають у відносинах нижчих від стандартних відносин, серед яких пересічний американський робітник не спішиться працювати.

Це тільки для пригадки, які роботи приймають імігранти, може тільки для тимчасового прожитку, однак не зі шкодою для американських робітників, а зате часто з користю для загального американського господарства. Це потверджує заяву комісара Корсі, що, "ні один американський робітник не втратить праці через нових імігрантів".

Така заява може бути перебільшена, як це вказує приклад прийняття нового імігранта до праці в Омага, у штаті Небраска. Там однак, як заявила управа фабрики, прийнялий новий імігранта до праці тому, що він фахівець, за яким підприємство шукало від кількох місяців. Це вказувало б на свого роду конкуренцію. Та на це ради нема. Випадки конкуренції мусять бути і на ній, згідно з демократичними засадами, полягає поступ і удосконалення.

Розумні люди не будуть звертати уваги на конкуренцію між "новими" й "старими" американцями і підтримують далі змагання уряду й свідомого громадянства, щоб допомогти якнайбільшому числу імігрантів зі скитальщини приїхати до Злучених Держав "для життя, свободи і змагання до щастя".

Карібське море—дорога до Амазонії

Спроба налагодити політичні відносини в околиці Карібського моря, як про це сповіщають з Вашингтону, є важливою справою ніж це здавалось би на перший погляд. Можна з легковаженням ставитися до самих револіт, які вибухають на островах, положених на згаданому морю, як от в республіках Домініканській і Гаїті, або в прибережних республіках Центральної Америки, Коста Ріка й Нікарагуа. Не вільна теж від загрози перевороту республіка Куба, де сусіди часто планують різні заговори. Та при ближчій розгляді ці револіти вказують на більшу небезпеку, ніж про це, звичайно, пишуть.

Смерть советського амбасадора Трояновського при розбитті літака в Мексику негайно після закінчення другої світової війни викликала коментарі, що він був головою великої советської підпольної організації, яка мала на меті підготувати країні Латинської Америки для заведення комуністичного режиму. Найближчі для нього були латинські держави, положені на островах і берегах Карібського моря, яке лежить між Північною й Південною Америкою. Про остров Кубу писали, що в її столиці, місті Гавані, советська амбасада затримувала сотні персоналу, хоч на Кубі живе "півтора советських громадян".

Сказано було теж, що Карібське море має послужити Москві базою не тільки для політичних але економічних й морських операцій. Саме тому час від часу появляються твердження про роздмухування Советами револіт в країнах, положених на Карібському морі. Нічого дивного, що коли недавно спалахнув переворот в Гаїті і прийшло до ворогування між Нікарагою й Коста Рікою, Злучені Держави мусили звернути увагу на налагодження відносин на тому морі.

Карібське море має теж важливе стратегічне значення для Злучених Держав тому, що з нього можна опанувати Панамський канал, який лучить Атлантичний океан з Тихим. Через Карібське море йде теж головний шлях з Північної Америки до країн Південної Америки, у яких Злучені Держави планують перевести велетенські економічні замісли.

Йдеться головню про басейн ріки Амазонки, над якою положена Бразилія й деякі менші держави Південної Америки. На цей басейн звернув Об'єднаним Державам увагу перед трьома роками бразилійський біолог, Павло Карнейро. Він радив використати до-

лину ріки Амазонки на заложення експериментальної станції для студій як можна людини з північної та поміркованої зони привирити до життя в гарячих, тропікальних о-колицях. Об'єднані Держави при допомозі Злучених Держав Америки внаслідку негайно фонди на студії тропікальних околлиц не тільки над Амазонкою, але теж і в гарячих країнах, приналежних до Великобританії, Франції й Голандії, тому над Амазонкою вже працює комісія з різними розгалуженнями для пізнання географії, ботаніки, земледіаства, зоології, антропології, агрономії й інших галузей знання та відносин.

Незалежно від студій О.Д., уряд Злучених Держав Америки увійшов у порозуміння з урядом Бразилії і туди вже поїхали не тільки експерти, але йшли вже фонди на пізнання країни і на покладення підстав під велетенський розвиток усієї долини й басейну, що їх тепер називають коротко Амазонією.

Вона обіймає простір величезний Злучених Держав Америки. У ній лежить половина Бразилії і велика частина землі на схід від гір Андів у Перу, Еквадорі, Колумбії й Венесуелі. Ці простори перепливає не тільки сама ріка Амазонка, але й її великі допливи. Амазонка пливе на просторі 3,900 миль, а її гірло при Атлантийським океані має 167 миль ширини. Над її берегами лежать досі ще не досліджені ліси й різномодні мінеральні багатства і, як загально кажуть, у басейні Амазонки можна буде поселити чи розселити 200 мільйонів людей.

Про переговори бразилійського уряду, щоб дістати сто-мільйонову позичку з Америки на економічну розбудову країни була вже кількома наворотами прилюдна згадка. Ці зрештеші тільки кві-стії часу. Бразилійський уряд вже почав агітацію серед свого населення, щоб воно поселилося в глибині країни і на плакатах в Ріо Жанейро можна побачити давній клич Злучених Держав: "Йди на Захід, м о л о д и й чоловіче!". Цього заклик слухають уже бразилійці, між яких попадають і нові імігранти з європейської скитальщини і так дивна лісова країна починає по-волі заоспоподаровуватися.

Крім цього урядового розвитку нетицихних ще природних багатств, ідуть приватні спроби американців заоспоподарити деякі простори. Так загально вже знама Фордландія над рікою Тапакоз, де заложено великі гумові плантації фондами дитройського Форда.

Улас Самчук.

БІЙ ЗА КНИГУ

...я здав до книгарні 80 прим. і за цілий рік продано... 8 примірників.

Д. Дорошенко.

...Це буде около 80 тисяч родин, а з них тільки 3% купить на рік одну книгу.

І. Кіряк. (3 листів).

Відколи ми грамотні і відколи появилася наша преса і наша книжка, ми постійно і безперервн намагаємось на такі ось закляки: "Читайте нашу газету! Передплачуйте нашу газету!". Читайте українські книжки і газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта, це сила". Це триває десятиліття, ось скоро століття і не дивлячись на все, "тільки 3% купить за рік одну книгу".

Явище більш ніж дивне. Пам'ятаю рекламу мила фірми "Шіхт": "Відсоток читання книжок, свідчить про культуру людини, відсоток вживання мила — про її чистоту". Не знаю, чи це правда, знаю лише, що ніхто так не обурюється, коли його обізвати некультурним, як саме наша людина. Пишемо великі, довгі статті про нашу культуру, сяміліць перекоуємо всіх і все, які то ми великі та важні, але наші худенькі і завжди хилі газетки аж хрипнуть від крику, закликаючи своїх культурних земляків читати їх, а наші письменники та видавці тільки й мають журу, як то написану книжку видати, а головне, як її продати. А коли зробити спробу, та обійти наших людей, навіть грамотних, що мають тугу, або що готовляться на

В околиці Вельтерра насаджено 2,250,000 гумових дерев, які починаються до заоспоподарення просторів і до планення матеріалу на різні потреби.

Про висилку американських знавців земельної справи до Амазонії була мова кількома наворотами в нашому часописі. Теж звісно про великі нафтові джерела в республіці Колумбія, яка, розвиваючи природні багатства американським капіталом, піднісуть теж добробут свого населення.

Це тільки зразки отого велетенського руху, який уже переводиться згідно з заповіддю президента Трумана у четвертий точці його інавгураційної промови про розвиток відсталіх країн.

Згадка про необхідність налагодження політичних відносин у країнах Середньої Америки і на островах Карібського моря вказує теж, які велетенські труднощі приходить поборювати Америці при всяких плянах, які вона переводить у післявоєнних часах.

вождів нації і запитати їх, що саме вони читали, ми одержимо досить брудну картину. Переважно ті люди мали і мають найменше стосунків саме з книжкою, очевидно надіючись завжди "на свої власні" сили і не бажаючи у "сусіда позичити розуму". І тому саме, коли англієць, чи німець пише про "Занепад Європи", або про "Проблеми проводу" у нього виростає з цього паратомів на кількостень сторін, ми ж найохотніше "рішаємо" подібні проблеми у газетних статтях на двох шпальтах.

Про ці речі можна всіляко думати. Можна гніватися, можна переживати і боліти, а можна і махнути рукою, однолиш абсолюте певне, що з такими поняттями речей і з такими запотребованими духової сили, людина ніяк не може бути вистарчальною, навіть коли вона буде зватись українцем. Ніяк і ніколи! Доказувати самим собі, що книга це освіта, доказувати, що її треба читати, доказувати, що без книги не можна... Доказувати, що література це необхідна і конечна справа, без якої ми не можемо бути народом, доказувати, що потрібні видавництва, доказувати, що без науки ми не підемо вперед і доказувати це кому? Мені, вам, нашим близьким і нашим знайомим — всім нашим людям, тим що вже перестали бути "неграмотними", що носять пишні краватки і мають у банках пухкі конта? Чи таке заняття не повинно вже нарешті нам набриднути і чи не ображає воно нашої амбіції бути якраз "культурним народом"?

Але, очевидно, тут є "два великі", як казав жид, різниці. Зватись культурними одно — бути культурними друге. Наша людина так сильно перебадована справами, що власна наука її аж ніяк не обходить. Найкраще піти було у Німеччину туди, де мешкають наші студенти. Велика, напричуд брудна і неупорядкована кімната. Ніде ніякої книжки. Зате під кожною ковдрою карти, або предмети спекуляції. І єдине, що вивозить тих майбутніх "інтелігентів", це безліч паперу розвішаних на стінах емблем їх патріотизму. Трапляються, розуміється, виїмки, але вони якраз і стверджують правило.

Само собою ті люди ціле своє життя "не матимуть часу" читати, само собою ті люди будуть собі і іншим "доказувати", що вони культурні і само собою їм ніхто не повірить. А наші газети і наші видавництва і далі будуть розпачливо закликати їх "читати" та передплачувати... А наші бібліотеки і далі складати-

муться з самих брошурок, а наші проблеми і далі рішати-муться у газетних статтях. І далі рецептою нашої сили будуть наші мязі і далі ми всіх на світі закидаємо шапками. Політики наші й далі будуть "кожний сам по собі" надіяються "на свої власні сили" і нададі триватиме "хронічний хаос мислення й діяння. Бо ж звідки візьмемо "потужність творчого мислення, як вичуємо почуття міри і почуття великого стилю. Всі ці добрі і потрібні речі сторчать у книгах. У великих, товстих і "нудних" книгах. Там вони є і звідти їх треба взяти. Але ж наша слава, культурна, всезнаюча і дуже переобтяжена справами людина, не хоче книжки. Вона не хоче її органічно. Ні вона, ні її батько, ні її дід, ні її прагид ніхто з них не мали діла з книгою. А як може порушити ту славетну традицію нащадок тих "славних прагидів? Це ніяк не можливо. Ні! Це ніяк не можливо!

Любимо зсидатись, що мовляв "тепер настав такий світ" і що "у інших народів також не краще". Не вичуємо навіть сорому при таких вимовках. По перше, що у нас був завжди "такий світ", а по друге, "у інших" далеко не так. Зайдіть лише в бібліотеку любого американського провінційального міста. Себто до бібліотеки країни, де ніби найменше читають. І ви побачите: по перше, яка це бібліотека, по друге, що там є більше ніж треба таких, що читають. Розуміється, там не має отієї юрби, що вештається по вулицях та ресторанах, жуячи гуму, але та юрба не належить до народу творчого. Зате у американській бібліотеці повно людей, що шукають, що винаходять, що творять. До всього кожна культурна американська людина має приватні бібліотеки, куди кращі, ніж наші публічні. Культурна американська людина напричуд висока і стиль американського думання далеко не такий простий, як це думається нашому мудрецеві, що ледве розуміє саме це слово **СТИЛЬ**.

Розуміється, що такі речі тяжко організувати з дня на день. У людини, що органічно далека від сприймання вищих форм культурного буття на землі, не можна викликати цього чуда одною, чи двома статтями. Для цього потрібна тривала і вперта свідомість, для цього потрібна сила волі і для цього потрібно свого роду переродження самої суті людини. І мусимо сами собі з величезною щирістю та одвертістю сказати: поки такого переродження не наступить, доти ми не підемо вперед. Не поможе нам ніяка фізична сила. Мій фізичний сили найпростіший і найдешевший. Розум, а за ним, як хочете, дух — були і будуть основними двигунами кожних мязів. Ніякі армії не повстануть без культурної організації у чої і творчої сили. Ніякі уряди не покерують без більшого, досконалішого людського інтелекту. А такий треба, шукайте в книзі. Так! У книзі! Там, де він має справжнє місце.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис "Свобода".

ратури й кількох лікарів. Комісія була дуже доважна й авторитетна, з правом робити обшуки й арешти осіб, нею вичуваних і обслідуваних. Вона повинна була за-реєструвати всіх повій Ленінграду і, за відповідною анкету, перевести облік їх.

(Дальше буде).

К. ПЕТРУС

СОВЕТСЬКІ АРЕШТАНТИ

...ПРИСВЯЧУЄТЬСЯ ОБДУРЕННЮ ЧЕРВОНОЮ ПРОПАГАНДОЮ.

88)

ЛЕНІНГРАДСЬКИЙ ОПО-ЗИЦІОНЕР

Про себе Болдирьов майже нічого не розповідав. Відомо тільки було, що він дуже добре знав шевське майстерство, з 1922 року був членом комуністичної партії, а пізніше і членом Ленінградської Зінов'євської опозиції, за що й потрапив на п'ять років у концтабір.

Останні роки перед арештом, він виконував службу начальника міліції одного з районів колишньої столиці і один час брав участь у праці мішаної комісії для обліку й вивчення проституції. Про цю

останню свою роботу Болдирьов любив поговорити з іншими слухачами, що йому імпонували. Його розповіді завжди починались мовою протоколів чи міліційних до-несень, якою він, очевидно, звик розмовляти в стінах своєї службової установи. Але, в міру просунення вглиб розповіді, він переходив на мову натхненників злодійських притонів, пропачених поетів і в розпуку запалих коханців.

Заперечуючи безсмертя особи й потойбічний світ, він водночас ганьбив розпусту, боявся вночішніх привидів, летаргічного сну й епілепти-

ків, коли вони кричать ревінням тварин... Кладовища й місця, де, за розповідями, з'являлись привиди, він обминав десятою дорогою, не зважаючи на те, що мав при собі "наган". Щоб не заснути летаргічним сном, він винайшов цілу низку засобів, які можуть урятувати його від жаху — бути живим поховано-му. Він навіть носив при собі в кишені щось подібне до заповіту, у якому звертався до своїх майбутніх могильників з проханням не хоронити його доти, поки не будуть доведені безперечні ознаки його дійсної смерті. Жах перед летаргічним сном особливо сильно опанував його після того, як у 1936 р., в церкві на Колтушах, де академік Павлов був церковним старостою, в час церковної молитви над покійником, той ожив, заворушився і сів у домовині. Народ кинувся геть із церкви, жінка ніби-вмерлого вис-кочила на цвинтар і давай

горлати на весь майдан, а не-бійчик, немов удалий чи п'яний, сидів у труні й похитував головою.

Було сповіщено міліцію й НКВД, і Болдирьову довелось "арештовувати" цього шасли-во-пробудженого нещасного летаргика. Яка була доля його, він не розповідав, очевидно, боячись розголосувати таємниці НКВД, але цей "воскреслий" справив на нього жахливе враження. А коли Жданов заборонив місцевим газетам писати про цей випадок (щоб попи, мовляв, не спекулювали на цьому випадку), на Болдирьова напосівся ще непереможніший страх перед летаргією.

А щодо епілептичних нападів, то про них він міг тільки сказати, що вони зчиняли в ньому якість невимовного потрясіння всієї його істоти.

Якось раз, коли з приведенням до його кабінету рецидивіст стався епілептичний напад, і арештований загорлав

якимось нутряним, звірячим ревінням, Болдирьов відчув, що з хворого стала переливатися в нього жахлива сила... що ось-ось іще секунда, і ця сила в ньому теж заклеює ще страшнішим ревінням. Він вийшов із кабінету, щоб розсіяти моторошний душевний стан, і відтоді епілепсії став боятись всіма атомами свого буття.

— Не смерть страшна, — говорив він, — а ось цей жах, від якого тремтять і тріпочуть усі клітинки твоєї свідомості. Від смерті можна ще віддалитись, а від такого страху нема ніякого рятунку. Ні алкоголь, ні кокаїн, ні медицина не можуть відігнати його від мене. Я вже не раз думав про те, що колись люди подумуються, що цим страхом будуть карати своїх зборігів... Замість, скажемо, п'яти років таборів, візьмуть та й уліплять п'ять років муки отаким страхом.

На цих "басах" в ГПУ — НКВД давно вже грають... Це

якимось нутряним, звірячим ревінням, Болдирьов відчув, що з хворого стала переливатися в нього жахлива сила... що ось-ось іще секунда, і ця сила в ньому теж заклеює ще страшнішим ревінням. Він вийшов із кабінету, щоб розсіяти моторошний душевний стан, і відтоді епілепсії став боятись всіма атомами свого буття.

— Не смерть страшна, — говорив він, — а ось цей жах, від якого тремтять і тріпочуть усі клітинки твоєї свідомості. Від смерті можна ще віддалитись, а від такого страху нема ніякого рятунку. Ні алкоголь, ні кокаїн, ні медицина не можуть відігнати його від мене. Я вже не раз думав про те, що колись люди подумуються, що цим страхом будуть карати своїх зборігів... Замість, скажемо, п'яти років таборів, візьмуть та й уліплять п'ять років муки отаким страхом.

На цих "басах" в ГПУ — НКВД давно вже грають... Це

якимось нутряним, звірячим ревінням, Болдирьов відчув, що з хворого стала переливатися в нього жахлива сила... що ось-ось іще секунда, і ця сила в ньому теж заклеює ще страшнішим ревінням. Він вийшов із кабінету, щоб розсіяти моторошний душевний стан, і відтоді епілепсії став боятись всіма атомами свого буття.

— Не смерть страшна, — говорив він, — а ось цей жах, від якого тремтять і тріпочуть усі клітинки твоєї свідомості. Від смерті можна ще віддалитись, а від такого страху нема ніякого рятунку. Ні алкоголь, ні кокаїн, ні медицина не можуть відігнати його від мене. Я вже не раз думав про те, що колись люди подумуються, що цим страхом будуть карати своїх зборігів... Замість, скажемо, п'яти років таборів, візьмуть та й уліплять п'ять років муки отаким страхом.

Д-р Іван Німчук.

СОВЕТИ У ЛЬВОВІ

4)

ЯК МЕНЕ БОЛЬШІ ЕВИКИ УВЯЗНИЛИ

(Продовження)

Все те змінилося, як на заді з'явився наріст Чеканюк. Він сів при столі біля мене і з місця спитав, чи є тут редактор Німчук. Коли ж я сказав, що сиджу поруч нього, він поглянув на мене якимсь неприємно, але не сказав нічого. Хтось поставив ще дальший запит до Корнійчука, але за хвилину забрав слово Чеканюк і став атакувати УНДО й „Діло“ за те, що вони вели акцію проти радянської влади. Говорив він різко, неприязно, при цьому його бліде й худе обличчя та його затиснені уста вказували на фанатика. Поміч Чеканюкові в його атаці один з відомих львівських журналістів, що прийшли на ту нараду вже, згідно з тодішньою модою, без краватки і закинув теж УНДО-ню угодову політику супроти Польщі. Коли ж Чеканюк накинута після того що й на мене, особисто, що я відповідаю, мовляв, за всю ворожу поставу „Діла“ до СССР, то зрозуміла річ, що я став боронитися і дивися нові позиції „Діла“ в українському національному житті впродовж минулих 60 літ і зокрема в останніх чотирьох роках т. зв. нормалізації. На допомогу мені прийшли майже всі присутні, що стали пояснювати Чеканюкові, навіперки в сю суть відомої нормалізаційної політики в УНДО. Прилучився до них після свого неfortunного виступу і той журналіст, що говорив спершу про угодову політику УНДО, та почав доказувати, що метою т. зв. нормалізаційної політики було зберегти українську культуру-освітні й господарські надбання. І давай наше національне існування в Польщі без дальших втрат.

Атмосфера ставала чимраз гарячіша, бо атака Чеканюка на УНДО й „Діло“ та на мене особисто обурила всіх. Вийшло так, що присутні перейшли незаметно від обиди до наступу на Чеканюка та на політику уряду Советського Союзу супроти українського народу в Польщі. Попилилися запити: А чому ж уряд СССР, могутньої держави, не виступив ніколи в обороні переслідуваного українського народу в Польщі? А чому не вислав ніяких нот-протестів? Збентежений Чеканюк почав тоді не доладно боронитися тим, що, мовляв, обставини не дозволяють офіційно заступитися радянському уряду за українцями в Польщі, що цього він робити не міг; бо мав зв'язані руки угодовою з Польщею про ненапад і т. п. Атака йшла далі, і тоді один з журналістів, щоб вийти якось з ситуації сказав: „Гей, люди! Та ж то вже пізня пора — 3. години минула — ходім на обід!“ Обидва сов. представники негайно з того скористали і вийшли в товаристві когось з наших журналістів із залу.

Пополудні був я знову в канцелярії д-ра К. Левицького, де оповів зібраним про що зустріч українських журналістів з двома сов. представниками та про атаку на мене Чеканюка. Мені заспокоювали і казали не брати собі того до серця, бо Чеканюк, мовляв, неінформований якійсь наших справах, він якийсь сліпий фанат і то-що, а інші зовсім інакі.

Того ж дня вийшло вже з друкарні „Діла“ перше число большевицького щоденника у Львові п. з. „Вільна Україна“ що, не зважаючи на такі важливі події в тодішньому світі, було, як то кажуть, хемічно випране з усіх цікавих вісток чи

то місцевого чи світового значіння. Це була суха, нікому нецікава газета і такою залишилася „Вільна Україна“ до кінця своєї появи, тобто до відступу червоної армії зі Львова з кінцем червня 1941 р. А мова „Вільної України“ це був один жах: якийсь мертвий жаргон і дивно важкуватий стиль, що їх галицькому читачеві зрозуміти було просто понад сили. Про заміщення тієї мови численними російськими словами нема що й гадувати. Куди цікавіше виглядав польський щоденник „Червоний Штандарт“ (Червоний Прапор), що став появлятися в друкарні „Веку Нового“ при вул. Сокола і мав значно живіший зміст, не кажучи вже про подібну польську літературну мову.

Але тут хотів би я звернути увагу на зовсім іншу обставину. А саме, коли у вересні 1914 року російська царська армія зайняла Львів і до представника російської влади графа Шереметова прибула українська делегація в справі дозволу видавати даліше „Діло“, то він, згідно зі старою російською засадою, не було, нет і не буде українсько народ, заборонив „Діло“ з місця. А точно 25 років пізніше советська влада заборонила теж „Діло“, але зате стала видавати „Вільну Україну“. І хоч під тєю приманливою вільною нічого справді українського не було, хоч у Галичній такій нудній газеті, якою була „Вільна Україна“, ніхто до того часу не читав, проте багато було тоді таких українців, що зловиди на оцю большевицьку штуку і прийняли спочатку назву нового часопису поважно. Та що тут дивуватись тодішнім нашим людям, коли і нині, по всіх страшний досвід українського народу за минулих 31 років, є ще серед нас немало таких, що довіряють большевицьким обманам і демагогам та беруть поважно всі їх гасла й обіцянки!

У вівторок 26. 9. були знову сходили львівських журналістів, але Чеканюк більше з ними не дискутував, тільки виголосив свій монолог, прикінці якого сказав, що хто хоче працювати у „Вільній Україні“, нехай внесе про це заяву. На тих сходинах було вже значно менше людей, бо Корнійчук заявив ще попереднього дня, що стільки журналістів, як він бачить, праці по своєму фаху не знайде, тому краще пошукати собі роботи задалегідь у якійсь іншій діяльності. Тут сказав він правду. Бо з буйного розвитку української преси, що, не зважаючи на всі польські цензурні обмеження та всякі шикани, доходила у Львові до 80 назв, залишився один спомин. В українській мові появився в роках 1939-41 у Львові тільки марний 4-сторінковий щоденник „Вільна Україна“, півтижневик „Комсомольська Правда“ та один літературний місячник. Це все. А працю в тих часописах та в радіо знайшов всього кілька одиниць з колишніх 70-80 українських професійних журналістів Львова.

Того дня крутілися вже в кімнатах редакції „Діла“, крім численних сов. редакторів, голова Сель-Робу (комунопольської партії) адвокат д-р Заяць, що вийшов саме з польської тюрми, де сидів кілька років за нелегальну комуністичну діяльність (пізніше був заарештований таки в редакції „Вільної України“, до якої належав, і згинув мабуть у часі масових вбивств, переведеної большевиками перед їх відступом зі Львова в останніх

НАД СВІЖОЮ МОГИЛОЮ БЛ. П. МИКОЛИ МУРАШКА

(Продовження зі стор. 1-шої)

найвищу відповідальність, о-бо в'язки головного предсідника. Це були: Теодозій Талпаш, Іван Глова, Юрій Хиліак, о. Антін Бончевський, о. Микола Стефанович, Кость Кирчів, Дмитро Капітула, Семен Ядловський, Теодор Грицей і Микола Мурашко.

Микола Мурашко приїхав до цієї країни 16-літнім хлопцем в 1907 році. І яке чудо, що ця 16-літня селянська дитина протягом короткого часу вибилася на найвідповідальніше становище, яке може запропонувати наша американсько-українська громада. Щоб зрозуміти це, треба перекинути багато поживих сторінок історії та вглянути в ті часи, коли Покійний опинився на цій землі. Бо тоді вже тут був великий український рух, що позначився головною великою видавничою діяльністю, веденою головним незалежним українським піонером, о. Бончевським. Бесідник основніше розглядає власне цю працю, бо вона стала описом бачення нашого життя. Як не диво, що в тих часах, коли велика маса української заробіткової імміграції могла вважатися більше ніж занедбаною під освітнім оглядом, власне тоді появляються такі книжки як „Капітал і Праця“, появляються видання про робітничі рухи, починає виходити популярний місячник „Світло“ та цілий ряд інших видань. Як покійний приїхав до Злучених Держав, предсідником Союзу був о. Стефанович. Він, як і о. Бончевський та інші сучасні ім піоніри своє серце і свою душу віддали для народу. Для них не було за великої жертви чи за великого труду, що їх можна б для народу віддати. І на цих прикладах виховувався Покійний. Він, разом з іншими, дослівно на своїх плечах розносили тоді між українцями численні видання, здійснюючи цю засаду, яку о. Грушка, цей великий наш піонер на цій землі, написав на першій сторінці першого числа „Свободи“ в 1893 році: Наш Спаситель, розп'ятий на хресті, сказав нам: Істина о-свободить вас... І вони цю істину, цю українську правду несли і самі на ній виносились. До цих піонерів української правди на цій землі належав і Покійний. Уже в 1921 році він був вибраний до Культурної Комісії УНСОЮЗУ, а вісім років пізніше став головним предсідником цієї піонерської організації, виконуючи його завдання протягом довгих 20 років. Можливо, що за той час і не все виконано, чого для нашого народу і для нашої справи потрібно. Бо Україна

в дні червня 1941 р.), письменник Галан і якісь молоді жиди. Біля редакційного радіа сидів уже цілий гурт нових редакторів. Зі стін шезли вже портрети Мазепи і Петлюри — можливо, що їх поховали наші хлопці, що працювали на експедиції газети. Портрети головних редакторів „Діла“, за всі 60 років його існування це висіли і, здавалося, дивилися з сумом і страхом на нових господарів, немов прочувуючи, що їх теж стягнуть незабаром зі стін.

Вийшовши з неясним про-чуттям чогось недоброго та з розбитим серцем коло години 2-ої з редакції, пішов я без обіду до хати (при вул. Мурашківській, перезваний недавно на вул. Мончаківського). Думав, що мені робити. Не минуло мабуть і пів години, як хтось легко застукав до помешкання. Коли я отворив двері, по-

все ще в неволі, все ще мучиться і гине в боротьбі за вільну Український на-рід. Але тут приходять на думку слова найбільшого піс-ро Шевиченка нашого Поета:

Україно, моя серцешина Нене,
Не дай мене, страждання, призабуту,
Що не даю життям моє злиденне
Того, чого ждати Ти могла від ме-не...

Хай же ця вільна, американська земля буде йому легкою!

Ще останнє „Вічна па-м'ять“, це останнє „Со свя-ти-ми...“ і домовину Покійного спущено в свіжу могилу. А-мериканська земля прийняла на вічний спочинок ще одного Сина без таланої України. Грудою сирій землі на його домовину попрашались з ним його рідні, його співробітники, його друзі і знайомі та представники американсько-українського громадянства.

Учасники похоронних обрядів.

Крім названих вже Всч. душпастирів та головних урядників УНСОЮЗУ, в похоронних обрядах для покійного головного предсідника УНСОЮЗУ, Миколи Мурашка, взяли участь:

Всі урядники і робітники головної канцелярії УНСОЮЗУ та видавництва „Свобода“. Предсідники „Провидіння“: Його предсідник — Всч. о. Володимир Білинський; заст. предс. Кирило Піддубчишин; рекорд. секретар — Антін Курковський; фінансовий секретар — Євген Рогач; гол. контролер — Теодозій Кас-кель; головний радний — Теодор Баран, та оба редактори часопису „Америка“: ред. Богдан Катамай і д-р Лонгін Цегельський, як теж організатор — д-р Володимир Пушкар, що рвучко виступав як заступник голови організації „Самопоміч“.

Від Українського Робітничого Союзу: головний предсідник — Антін Батюк; заступник гол. предсідника: д-р Микола Тацій і Олександр Гале-люк; рекордний секретар Теодор Миник та редактор „На-родної Волі“, п. Дмитро Кор-бута.

Від „Народної Помічі“ надіслані вислови співчуття, підписані головним предсідником Василем Шабатурою, секретаркою Анною Слободян та касіером Михайлом Дуткевичем, як теж надіслано кондо-ленційне письмо від „Народ-ного Слова“, підписане адміністратором Василем Шабату-рою та редактором, д-ром Романом Криштальським.

Від Греко-Католицького Соєдинення наспіла кондоленцій-на телеграма, підписана го-ловним предсідником, п. Сте-паном Тканем.

бачив трьох уніформованих мужчин, що відразу влізли до середини. Упевнившись, що це я, приступили відразу до ревізії в моїй кімнаті. Заглядали до шафи з книжками, до великого кувара, заповненого теж книжками, до валізок, під ліжко і т. д., але в загальному ревізії була досить побижна. Не забрали нічого (поза гострим ножем, що видавався їм штатом) і казали йти за ними. Коли ж я вийшов з ними на вулицю, побачив перед хатою особове авто, яким і за-везли мене до недалекої в'язниці при вул. Саліги-Лонцько-го, де і за Австрії і за Поль-щі урядувала у великому будинку від вул. Саліги команда жандармерії (поліції), а в под-вір була невеличка поліційна тюрма.

Так несподівано опинився я серед перших арештованих но-вою владою у Львові.

(Дальше буде).

Від Злученого Українського Американського Комітету: е-кзекутивний директор, д-р Во-лодимир Галан; інші члени Екзекутиви цього Комітету не могли прийти, бо були зай-няті при відборі нових імї-грантів з кораблів.

Між визначними громадяна-ми, що взяли участь в похо-ронах, м.і. помічалося: профе-сор Колумбійського універси-тету, д-р Кларенс Маннінг, проф. д-р Микола Чубатий, заступник голови Наукового Товариства ім. Шевченка та голова його Американського відділу; голова Українського Конгресового Комітету, Сте-пан Шумейко; проф. Володи-мир Семенна, правний за-ступник У. Н. Тоюзу, адв. Михайло Пізнак; інж. Раков-ський, син покійного голови НТШ, та цілий ряд інших.

Об'єднані в смутку з надіями на майбутнє.

Після похоронних обрядів в церкві і на кладовищі, Го-ловний Уряд УНСОЮЗУ влаш-тував в готелі Пляза в Джерзі Сіті скромне прийняття для

приїзних на похоронах пред-ставників головних управ-братських заповомових ор-ганізацій. Прийняття відкри-коротко промовою голо-вного секретаря УНСОЮЗУ, Дмит-ро Галичн, вітаючи гостей від імені цієї організації. Ми зібранісі з сумної нагоди, бо з приводу смерті головного предсідника УНСОЮЗУ, Мико-ли Мурашка, — говорив він — а проте не можна не висло-вити приємності, що тут зі-брались представники прак-тично всього нашого органі-зованого життя, з кількістю понад 80,000 членів та 20 міль-йонів доларів майна. Бесідник в далішому представив наз-ваних вже на іншому місці представників Українського Робітничого Союзу та „Про-видіння“, зазначаючи, що теж предсідник „Народної Помо-чі“ був заповів свій приїзд, але в останній хвилині, вид-но був перешкоджений. На за-кінчення свого привітального слова п. Галичн висловив по-бажання, щоб зібрані з цієї сумної нагоди представники наших центральних установ частіше сходились, обмінюва-лись своїми думками і спільно працювали для нашої спіль-ної справи — визволення Ук-раїни, як це вже було запо-чатковано сім років тому і власне під проводом покійно-го вже сьогодні Миколи Му-рашка.

В далішому п. Галичн про-сид до слова поодиноких пред-ставників.

П. Антін Батюк про прикмети Покійного.

Як перший з гостей забрав слово предсідник Українсько-го Робітничого Союзу, п. Ан-тін Батюк. В своїй промові він звернув увагу на три головні прикмети Покійного, які і ви-двинули його на передове місце в нашому громадянстві. Він був людиною розумною, працюютою і розважною. Власне така людина нам тепер найбільше потрібна, щоб мо-гти мудро і розважно та ве-ликим трудом давати собі ра-ду з труднощами і противи-рччями будня. Бесідник вва-жає, що УНСОЮЗ поніс вели-ку втрату, як і поніс її Ук-раїнський Робітничий Союз, я-кого Покійний був приклад-ним членом. Проте він пере-конаний і вірить, що ця вели-ка організація, УНСОЮЗ, най-де інших людей з холодними головами і гарячими серцями, які потраплять на нати відпо-відний тон Союзові, а через нього і всьому нашому гро-мадському життю.

Євген Рогач про велику втрату.

З черги забрав слово фінан-совий секретар „Провидіння“, Євген Рогач. Він погоджуєть-ся з думкою п. Галичн, що хоча сходиться з такою сум-

ної нагоди, проте і з цього ми повинні винести користь для майбутнього. І він висловлює побажання, щоб представни-ки цих організацій сходились частіше і не тільки на похо-ронах, але й для спільної ви-мінки думок та для спільної праці в спільному змаганні до одної мети. Покійного бесід-ник знав сім років і знав теж яких цілей змагав. Він ніко-ли не втрачав свого темпе-раменту. Можна було подив-ляти його спосібності та його всебічне знання братсько-заповомових організацій. Його 5 років життя можна б по-рівняти з 56 розділами вели-кої книги, повної глибокого змісту. Як звичайно буває в житті, часом доводилось різ-нитись думками, але Покійно-го завжди можна було подив-ляти в його великій спосіб-ності до співжиття і співпра-ці з іншими. Його смерть — це справді велика втрата і не тільки для УНСОЮЗУ, але й для цілого українського гро-мадянства.

Д-р Л. Цегельський: Мурашко — символ вартості нашого народу.

Д-р Лонгін Цегельський, сеніор українського громад-ського життя і редактор „Аме-рики“, органу „Провидіння“, забираючи з черги голос, за-явив, що Покійного Микола Мурашка він вважає символом, який наповняє нас вірою у вартість нашого народу. До-відавшись про ненадійну смерть Покійного, він був по-ражений. За 29 років свого життя і праці на цій землі, він вже пережив 4 предсідників УНСОЮЗУ, але з усіх найбіль-ше подивляв Покійного Му-рашка. Ми є народом поетів, артистів і т. п., але при цьому і політичними невдачниками. Покійний, що походив з того самого Ярославського повіту з якого бесідник був вибраний послом до австрійського пар-ляменту, загартувався в бо-ротьбі і становив своєрідний виїмок. Свою тверду вдачу у-країнського селянина він тут ще тільки загартував і допов-нив вартостями англо-сакської раси та вмів їх використати в нашому житті. Накреслюючи загальне українське положен-ня в ці грізні і непевні часи, бесідник просить Бога, аби ці сходили над могилою Покій-ного Миколи Мурашка, були початком нашого далішого зближення та далішої спів-праці. Якщо ми, вільні грома-дяни цієї вільної землі, потра-пимо об'єднатися не тільки в смутку, але й в праці, тоді це буде провідною зіркою для наших братів в Європі. Закли-ками до далішого об'єднання та спільної праці в спільному змаганні бесідник закінчив своє змістове слово.

Ред. Д. Корбут з гордістю признає досягнення американ-ських українців.

Редактор „Народної Волі“, п. Д. Корбут, забираючи сло-во, виправдується, що не спо-дівався цього і не приготова-вся. Проте, він радий скориста-ти з нагоди та познайомитись з приїзними, тим більше, що він тільки два роки тому опи-нився на цій вільній землі. Він приїхав з єдиним бажанням якнайкраще віддати свої сили і свій труд для добра нашого народу і з тою думкою він пе-ребрав теж редакцію „Народ-ної Волі“. З гордістю признає величезні дотеперішні досяг-нення американських україн-ців та довші зупиняється над потребою і користями здоро-в'я громадської критики. Теж різниці думок можуть бути корисні, якщо їх використа-ється для далішого оздоров-лення та поправлення нашого громадського життя.

Проф. М. Чубатий про вро-джену культуру нашого народу.

Заступник голови Науково-го Товариства ім. Шевченка та

голова його Американського Відділу, проф. д-р Микола Чу-батий, в своєму короткому слові підкреслив головню вро-джену високу культуру нашо-го народу, що мало своє при-кладне виявлення в Покійно-му. Власне ця природна куль-тура казала нашому селянино-ві рятувати насамперед книж-ку з вогненного пожежу його майна. Мурашко — людина з народу, він не кінчив окремих шкіл, а проте він вибився на найвищий щабель нашого ор-ганізованого життя. Бо глі-бока інтелігенція лежала в ньому самому. Як представник найвищої української наукової установи, бесідник клонить голову перед пам'яттю Покій-ного Миколи Мурашка, як вро-дженгоо інтелігента та вели-кого приятеля НТШ.

Д-р В. Галан про практичне здійснення ідеї Покійного.

Д-р Володимир Галан, екс-екзективний директор ЗУАДКО-вщини, забираючи слово від імені цього Комітету, звернув увагу, що найбільшою мрією Покійного було довести до як-найтіснішої співпраці всього американсько-українського за-галу для допомоги і рятунку наших знедолених братів на скитальщині в Європі. Ми гд-но шануємо його пам'ять, як продовжуватимемо практичне здійснення тої ідеї. Покій-ний належав до тих, що раз переконавшись про добро тої чи іншої справи, віддавались їй беззапечно і практично. Вияснюючи тепер вже майже нічим необмежені можливості спровадження наших скиталь-ців до Злучених Держав, д-р В. Галан закликав до якнай-тіснішої та якнайбільш енер-гійної співпраці всіх органі-зацій та всіх людей доброї волі для повного використання тих одноразових можливостей. Він зокрема промовував, щоб приїзні представники пооди-ноких організацій скористали з нагоди та в недовгий приїзд до порту і приглянулися прак-тичній праці Комітету у відбо-рі нових іммігрантів з корабля.

Лев Ясінчук про віру у власні сили.

Черговий бесідник, Лев Ясін-чук, пригадує одну з останніх статей Покійного, в якій він говорить про всі більш і мен-ші потрясіння, які пережив УНСОЮЗ протягом 55 років свого існування та які пішли в минуле, не завдавши цій ор-ганізації більшого удару. До цього чергового потрясіння, що ним без сумніву є смерть Покійного, він вже не міг за-брати становища. Бесідник, хоча сам новий іммігрант, знав Покійного від дня його пер-шого вибору на предсідника Союзу, бо власне тоді він був в Америці в справах Рідної Школи. Пригадуючи собі всі зустрічі і розмови з Покійним, він насамперед відчуває ту не-зламну віру в наші власні си-ли, яку ще тільки скріплюють діла Покійного.

Д-р В. Пушкар про сердешне відношення Покійного до нової імміграції.

Д-р Володимир Пушкар, ор-ганізатор „Провидіння“, про-мовляв від імені організації но-вих іммігрантів „Самопоміч“, якої він є містооголовом. З По-кійним Миколою Мурашко-м він зустрічався при різних на-годах, але в пам'яті йому за-лишилось головню два випад-ки. При одній нагоді Покійний з притиском заявив, що він го-тов все пожертвувати для по-вного об'єднання українців в змаганні до великої мети, а при другій нагоді, під час о-станніх ювілейних святкувань у Стемфорді, Покійний зая-вив: „Не такий я страшний, як мене малюють і не стільки в мені зла, як дехто каже“. Нові іммігранти знали це, бо не раз мали нагоду переконатися з я-ким щирим серцем він до них

(Докінчення на стор. 4-тій).

ВАЖНІ ПЕРЕМІНИ В ПОЛІТИЦІ СУПРОТИ КИТАЮ

Вашингтон, 7. серпня. — В імені республіканських конгресменів зголосив Джозеф Мартін двопартійну формулу для посилення американської політики супроти Китаю. Перед тим Мартін гостро заатакував Білу Книгу, оприлюднену департаментом стейту в справі Ки-

конференцій для складання плану нової політики супроти Китаю. На конференції приїждить президент Філіппин, Ель-підло Кіріно, який домагастся складання проти-комуністичного рятункового плану на зразок Плану Маршала в Європі.

Китайський амбасадор д-р К. Велінгтон Ку, перечитавши Білу Книгу, заявив, що китайський уряд допустився справді багато промахів, однак звертає увагу, що Китай ще бореться проти комунізму й тому йому треба поспішити з допомогою.

У Білій Книзі уряд Злучених Держав обвинувачує китайський національний уряд в розвалі Китаю. Військова, політична й економічна неспроможність цього уряду, як кажеться в Білій Книзі, є причиною неспадку Китаю. Китайський уряд не вмів використати фінансової допомоги Злучених Держав і тому Америка перестала далі постачати матеріали. Однак департамент стейту не скривав факту, що комуністи почали агресивну війну, проти якої Злучені Держави дадуть усяку допомогу, коли вбачатимуть китайського населення проти комуністів. Під теперішню пору Америка вважає Китай за втрачений в користь комуністів.

Після оприлюднення Білої Книги намічено цілу низку

НЕ БУЛО ВІДМОВИ ПОЗИЧКИ НА НАФТУ В МЕКСИКУ.

Коли підчас пресової конференції запитали президента, чи є правдою, наче б уряд відмовився признати Мексикі позику у висоті сто мільйонів на розвиток нафтового промислу, Труман заявив, що це не правда. Навпаки, переговори про позику йдуть далі. Прийшла тільки перерва в нарадах тому, що дехто видає потребу піднесення позички до 200 мільйонів доларів. Президент цього погляду, що позики остаточно буде признана.

НАД СВІЖОЮ МОГИЛОЮ БЛ. П. МИКОЛИ МУРАШКА

(Докінчення зі стор. 3-гої).

ставився. Хто знає, чи власне ці турботи й не були однією з причин його передчасної смерті. Для нових імігрантів він завжди мав головну пораду: пожити, пізнати і тоді оцінюйте. Кожний день виказує велику мудрість цієї поради. Нова іміграція прийшла до цієї країни з великим бажанням продовжувати це діло, що його зробили їх попередники і бесідник переконаний, що багато з нас здійснить ще здійснення найбільшого бажання Покійного — Вільної України.

Ред. Богдан Катамай про заслуги Покійного для преси.

Редактор „Америки“, п. Богдан Катамай, закінчив промову, звертаючи увагу на одну з найбільших заслуг Покійного, його розуміння та вагу української преси. Від коли він знав Покійного, той завжди звертав увагу на дві найважливіші справи: наше об'єднання і розбудова нашої преси. Ми маємо чотири братсько-запозимові організації і чому ми не могли б мати тільки одної великої? Покійний не задовольнявся самими тільки мріями, але як відомо, він під цим оглядом вів теж практичні переговори з УРСОюзом. Покійний був адміністратором „Свободи“. Селянський син, який колись розносив на своїх плечах просвітні брошури, став адміністратором єдиного в світі вільного українського щоденника. Ми часто підносимо трудності і заслуги редакторів, але рідко оцінюємо належно адміністраторів, що несуть головний тягар для вдержання та розбудови тих газет. Короткою характеристикою вартості преси та її значення в нашому громадському житті бесідник закінчив свою згадку про Покійного.

Д. Галиччін: на пам'ять Покійного до дальшої спільної праці.

З огляду на обмежений час не могли вже забрати слова інші бесідники, зокрема зібрані вже не могли почути думок діючого тепер заступника го-

ловного президента УНСОюзу, п. Григорія Германа, бувшого президента і тепер головного контролера, п. Дмитра Капитулі, головного радника УНСОюзу і фінанс секретаря Т-ва „Дністер“, п. Петра Кучми, одного з правних заступників УНСОюзу, адв. Михайла Пізана, як теж представника робітників видавництва „Свободи“, п. Степана Гладкого та інших.

Поминки по Покійному президентом УНСОюзу, Миколой Мурашків, закінчив офіційно головний секретар цієї організації, Дмитро Галиччін. Підсумовуючи коротко виступи промови, він підкреслює їх спільну рису: бажання єдності та спільного змагання до спільної мети. На пам'ять Покійного він закликав до дальших зусиль для практичного здійснення цих ідей, для яких жив і трудився теж Покійний Микола Мурашко. Бо тільки так ми зможемо досягнути нашу найбільшу і для всіх спільну мету: створення вільної, і від нікого незалежної Української Держави.

Перед закінченням Поминків головний касир УНСОюзу, Роман Слободян, передає ще перебрану телефоном подяку всім зібраним за участь в похоронах від вдови, п-ні Розалії Мурашко та всієї Родини Покійного.

Коли Тарзан відвернув свою голову, він звільнив одно ра-
...і приязний, однак силь-
ний удар попав йому просто в
щок.

Коли Тарзан відвернув свою голову, він звільнив одно ра-
...і приязний, однак силь-
ний удар попав йому просто в
щок.

ТОГО ВЖЕ МЕНІ ЗАБАГАТО! — Морін Галагер, 19 місяців, виїхала переможно в конкурсі краси в Клівленді. Перемогла 12 суперниць, але, як її зачали з пародом дружити нагороду, зачала таки добре ревіти. Забагато цесменів!

ШУКАЮТЬ СВОІХ РІДНИХ

УВАГА: Зголошувачься на Розшуки до З.У.А.Д.Комітету прохався на початку листа доконче подати під яким чином в розшуках було надруковане прізвище особи, яку вас, чи яку ви шукаєте.

За листами чи адресами від скитальників прохавмо звертатись безпосередньо до З.У.А.Д.Комітету, адресу якого подано при кінці.

Зголошувачься на розшуки не забувають вложити вашу жертву на покриття поштових і бюрових видатків та за втрату часу на полегдження вашої справи.

ГРУПА * — ЛИСТИ ДО:

18795 До Таборових Управ в Німеччині і Австрії. Просимо оголосити, що пошукується жінку і дітей бл. п. Василя Чопка з села Чаплі, пов. Самбір. Голоситись до З.У.А.Д.Комітету у Філадельфії, Америка під ч. 18795.

8796 До Будаї Андрія, сина Василя з села Жупанів, пов. Стрий від Дмитра Будаї, сина Михайла.

18797 До Глоби Йосипа з с. Мартинівка на Полтавщині від Портянки Захара.

18798 До Таборових Управ в Німеччині і Австрії. Просимо оголосити, що Парабанюка Силу шукає син Іван Парабанюк. Голоситись до З.У.А.Д.Комітету у Філадельфії, Америка під ч. 18798.

18799 До Якова Петруса, сина Саміла, з села Мозулівка, Кременчуцького пов. від дружини Марії Петрус.

18800 До людей доброї волі, які виставили б ашуренське помісний дівчини, Євгенії Шевченко (22 роки, самітня).

18801 До Марії Довгунь з Дусівців, пов. Переймиль від Івана Бродила.

Голоситись на адресу: UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE

P. O. Box 1661, Philadelphia, Pa.

ПОШИРЯЙТЕ „СВОБОДУ“.

Нові імігранти

Українці, що приїжджають старанням З.У.А.Д.Комітету кораблем „Дженерал Говзе“ до порту в Нью Йорку, дня 9-го серпня:

Беновський Іван, Людмила, Адам, Христин, Олександра; Бойко Іван; Дмитрук Степан; Федачинський Микола, Марія, Володимир; Гаскський Михайло, Марія; Ганя Микола, Яніна, Василь; Голд Степан, Софія, Ірина; Гринчишин Василь; Косій Атарас, Ольга, Володимир; Любінський Михайло; Люзна Василь, Валентина, Валентина; Малайчук Константин; Малецький Федір, Марія; Марків Емілія; Масюк Ярослав, Ірина; Монастирський Юліан; Мороз Степан, Марія, Анна; Мороз Осип; Мовчан Степан; Михалік Анті, Ніна; Панченко Георгій; Павлів Остап; Павлович Зенон, Надія, Ростислав, Любомир; Палюшків Михайло, Анна, Романа; Пісанюк Антін; Плещайкіс Прана, Анастасія, Вітас, Юозас, Євгенія; Шалій Марія, Сергій; Івченко Галина; Степін Степан; Шаповалів Андрій, Евдокія, Олег; Томчук Іван, Татяна, Марія; Ватеманюк Георгій, Марія, Анастасія, Анна; Ворона Володимир, Анастасія; Заболотний Іван; Захарків Ярослав, Тамара, Степан; Поворозник Василь, Параскевія; Стасюк Іван, Марія, Степан, Анастасія; Ткач Роман; Вейко Ілія, Анна, Степан; Вереза Ірина, Стефанія; Влищак Олександр, Анна, Ольга; Хитрак Андрій; Циганенко Данило, Софія, Ніна, Яніна, Галина, Марія; Дацко Г.; Дармограй Іван, Катерина, Ольга, Іван; Дормогрій Василь, Павліна, Оріся; Денисенко Іван, Марія, Людмила, Володимир, Віктор, Антоніна; Фурик Іван; Гаранюк Михайло, Ева, Марія; Головей Дмитро, Марія, Осипа, Оксана, Анна; Гринчак Софія, Лідія; Іванюк Орест; Івасиків Ізидор, Розина; Іваський Роман, Стефанія, Ярослав; Качмарський Анатоль; Копик Роман, Теодозія, Аннія; Корній Стефанія, Анна; Коваль Петро; Кротюк Сергій; Марія; Кучерчук Іофим, Віра; Маріяш Василь, Софія, Зоря; Матковський Ярослав, Марія, Степан; Мелех Симон, Варвара, Ярослав, Богдан, Ольга; Новосад Олександр, Лідія, Микола; Рогатюк Симон, Пруденція, Ірина; Кузів Іван.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ У. Н. С.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 31. липня 1949 р. померла у 85. році життя КАТЕРИНА РАЧІК, членка відділу 300 У. Н. Союзу в Діалістах, Па.

Покійна родилася в селі Бахля, пов. Лиско, Західна Україна. Пожила в сучасні дні доки: Марію Горник і Гелену, сестру Марію Левинський, брата Миколу в краю і одну вилуку.

Похорон відбувся 3. серпня з гр.-католического св. Івана Хрестителя на цвинтарі Гредіно. — В. І. II.

Ф. Кавчак, секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНІ У. Н. С.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Дня 31. липня 1949 р. померла у 85. році життя КАТЕРИНА РАЧІК, членка відділу 300 У. Н. Союзу в Діалістах, Па.

Покійна родилася в селі Бахля, пов. Лиско, Західна Україна. Пожила в сучасні дні доки: Марію Горник і Гелену, сестру Марію Левинський, брата Миколу в краю і одну вилуку.

Похорон відбувся 3. серпня з гр.-католического св. Івана Хрестителя на цвинтарі Гредіно. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

ЗБОРНІ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЛІТТОН, МІН. — Тов. ім. Івана Франка, від 146, повідомляє, що збори відбулися в неділю, 14. серпня, в год. 1. пополудні, в У. А. Осередку, 2965 Карпендер ул. Просимо членів о численну присутність. — П. Андрушків, секр.

КЛІВЛЕНД, О. — Збори Тов. Соція, від 336, відбулися в неділю, 14. серпня, в годині 1. пополудні. Просимо всіх членів прийти на збори, бо маємо важні справи до полегдження. Хто має нових членів, просимо привести на збори. — Г. Степанек, предс.; Г. Кієла, секр.-кас.; Т. Калмус, рек. секр.

ШКАГО, ІЛЛ. — Вр. св. Ап. Петра й Павла, від 220, повідомляє, що місячні збори відбулися в суботу, 13. серпня, в галі парадфілії, 4950 Полавіна ул., в год. 7-ї вечір. Взявмо догучуючих членів, вирівняти свої записки, членів, котрі догучують три місяці, а не заплатили, будуть суспендовані. Взявмо членів, котрі мають участь у пісню 14-го серпня. Хто зачленів має знайомих або дітей хай приведе на збори і впише в члені У. Н. Союзу, за що дастме нагороду. — Г. Гарасим, секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Н. — Сестр. Родж. Пресс. Богородиці, від 36, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбулися в неділю, 14. серпня, в годині 3. пополудні, в галі церковній. Просимо членів зиятись на означений час, бо уде мати важні справи до вирівнення. Хто не зияв свого чека дивіденді, о просимо прийти і зияти. Прокроїте на збори і приведіть своїх знайомих, а ми їх радо приймемо в члені. — За уряд: Е. Геруля, предс.; А. Гринчак, секр.; М. Ходак, фін. секр.; М. Кек, рек. секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Н. — Місячні збори Тов. Запорожська Січ, від 367, відбулися в неділю, 14. серпня, в годині 1:30 пополудні, в салі церковній. Просимо всіх членів прийти на збори. Членів, що не отримали своїх чеків дивіденді, хай приймуть і заберуть. Той, що свого дуриться, про того ніхто не дбає. Тому вступають до свого Союзу. — М. Сорохот, предс.; М. Мельник, кас.; В. Попович, секр.

РАЧЕСТЕР, ПА. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від 156, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбулися в п'ятницю, 12. серпня, в годині 7:30 вечір. Просимо, щоб всі члені були присутні. — В. Новак, секр.

ШКАГО, ІЛЛ. — Вр. св. Юрія, від 379, повідомляє членів, що місячні збори відбулися 14. серпня, в годині 12:30 пополудні, в Домі Відділів УНС, 845 N. Western Ave. Просимо членів прийти на час, бо є важні справи до полегдження. Догучуючі членів, коли не заплатили своїх вкладок, будуть суспендовані. — За уряд: Г. Вобик, предс.; М. Селін, кас.; В. Палліна, секр.

ШКАГО, ІЛЛ. — Вр. св. Юрія, від 379, повідомляє членів, що місячні збори відбулися 14. серпня, в годині 12:30 пополудні, в Домі Відділів УНС, 845 N. Western Ave. Просимо членів прийти на час, бо є важні справи до полегдження. Догучуючі членів, коли не заплатили своїх вкладок, будуть суспендовані. — За уряд: Г. Вобик, предс.; М. Селін, кас.; В. Палліна, секр.

МАРІН КОСТІВ (уроджені БОЙКО) жінка Степана; уроджена в Дмитрої, повіт Радехів, Західна Галичина, упокоїлася 6. серпня 1949 р. під 22 Troy St., Jersey City, N. J. Неблизько полишила мужа Степана, дочку Євгенію і Ольгу і сина Петра та внучків Стефана і Михайла.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9. рані — на цвинтарі Ст. Хреста в North Arlington. — В. І. II.

Похорон відбувся з погребового заведення Івана Ковальчука, 129 Grand St., до української гр.-католическої церкви св. Петра й Павла при Грін і Сусекі ул., у Вінторк, 9. серпня, в годині 9.